

Upravništvo: Ljubljana, Puccinjeva ulica 5.
Telefon št. 51-22, 51-23, 51-24

Ispravnost: Ljubljana, Puccinjeva ulica 5.
Telefon št. 51-22, 51-23, 51-24

Podružnica: Novo mesto: Ljubljanska cesta 42

Računi: za ljubljanske pokrajine pri pošto-
čkovnem zavodu št. 17.749, za ostale kraje
Italije Servizio Conti Conti Post. No 11-3118

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina: značaj mesečno Lir 100,-
za inozemstvo vključno s poštnimi stroški
Lir 36,50.

Uredništvo:
Ljubljana, Puccinjeva ulica št. 5. - Telefon
51-22, 51-23, 51-24.

Rokopisi se ne vračajo.

Erfolgreiche deutsche Angriffe am Dnjeper

Feindliche Vorstöße in Süditalien abgewiesen — 46 englische Bomber im Westen vernichtet

Aus dem Führerhauptquartier, 4. Okt. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt: Mehrere örtliche Vorstöße der Sowjets gegen den verengerten Kubanbrückenkopf wurden blutig abgewiesen.

Am mittleren Dnjeper brachten eigene Angriffe gegen die über den Fluss gesetzten feindlichen Kampfgruppen trotz heftigen Widerstandes gute Erfolge.

Im Gebiete der Pripjetmündung sowie im Raume westlich Smolensk griffen die Sowjets auch gestern mit starken Kräften vergeblich an.

In den übrigen Abschnitten der Ostfront fanden nur örtliche, wenn auch stellenweise heftige Kämpfe statt.

An der süditalienischen Front wurden im Raume nördlich Neapel und nordwestlich Foggia einige von Panzern unterstützte Vorstöße britisch-nordamerikanischer Kampfgruppen abgewiesen und dabei mehrere Panzer vernichtet.

Auf der Insel Korsika griff der Feind mehrfach die Stellungen unserer Nachhut an. Bastia an, wurde jedoch nach kurzen Kämpfen zurückgeschlagen.

Deutsche Truppen setzten in Istrien das Unternehmen zur Vernichtung kom-

munistischer Banden erfolgreich fort. Nach Säuberung des Gebietes östlich von Görz wurde nennenswert das Gebiet östlich und südöstlich Triest freigeekämpft und dabei mehrere Bandengruppen zum Kampfe gestellt und vernichtet.

Feindliche Fliegerverbände bombardierten am gestrigen Tage Orte im besetzten Westgebiete. Es wurden Personenverluste und erhebliche Zerstörungen, vor allem in Wohngebieten einiger holländischer Städte, verursacht.

In der vergangenen Nacht griffen feindliche Bomber Kassel an. Die Schäden, hauptsächlich in der Altstadt, sind erheblich. Die Bevölkerung hatte Verluste. Luftverteidigungskräfte vernichteten bei diesen Angriffen 44 feindliche Flugzeuge. Zwei weitere, davon ein viermotoriges Flugboot, wurden im Seegebiet westlich England abgeschossen.

Die Luftwaffe bombardierte in der Nacht zum Montag Flugplätze und andere militärische Anlagen in Grossbritannien.

Deutsche Fernkampfverbände beschossen in der vergangenen Nacht die britische Küste und erzielten Treffer in Ramsgate, Deal, Dover und Folkestone.

Bogata letina v Nemčiji

Minister dr. Goebbels govori na prazniku žetve v Berlinu — Sijajni uspehi požrtvovalnega dela nemškega kmeta

Berlin, 4. okt. R. Na večerajšnji proslavi praznika žetve v Berlinu je podal državni tajnik Backe sliko o letošnji žetvi in navedel nekatere zanimive podatke, ki kažejo, kako ogromen uspeh je doseglo skrbno organizirano delo za povzdigo poljedelstva. Kljub neugodnim vremenskim prilikam je letošnja žetev ne le zadovoljiva, marveč naravnost rekordna, če se upošteva, da se je dosegla z zmanjšanimi delovnimi silami in ob nezadostnih količinah potrebnih gnojil. Bolj ko kdaj v miru pa je baš sedaj žetev odločilnega pomena za izid zgodovinske borbe za življenjske pravice nemškega naroda. Je poudaril državni tajnik Backe. Zato zasluži, čemur prebivalstvo tem večje priznanje, kajti letošnja žetev presega ne samo vse dosedanje žetve v vojnih letih, nego celo povprečno žetev v mirni dobi. Letos je bilo pridelanega za eno tretjino več krušnega žita kakor lansko leto, ko je žetev zaradi hude zime posebno trpela. Vsakdo si lahko predstavlja, kaj to pomeni v pogledu prehrane.

Za primerjavo je državni tajnik Backe navedel podatke iz leta 1918 in leta 1943. Leta 1918 se je pridelalo 6,1 milijona ton rži, letos pa 7,4 milijona ton, pšenice leta 1918 2,3 milijona ton, letos pa 4,2 milijona ton, to je za 82 odstotkov več. Ječmena se je pridelalo leta 1918 1,9 milijona ton, letos pa 2,6 milijona ton, ovska leta 1918 4,3 milijona ton, letos pa 5,2 milijona ton. Sladkorne pese se je pridelalo leta 1918 7,4 milijona ton, letos pa 16 milijonov ton, to je za 116 odstotkov več. V tej primerjavi je upoštevano samo ozemlje nekdanje Nemčije.

Pravi rekord je bil dosežen pri pridelovanju krompirja, ki se ga je pridelalo za 10 milijonov ton več kakor leta 1918 in za 15 milijonov ton več kakor leta 1916. Rekordi so bili doseženi prav tako tudi v pogledu preskrbe maslobo. Ne le, da se je nasad oljnih rastlin znatno povečal, se je

zlasti pri mlekarstvu dosegel uspeh, kakršnega si nihče ni mogel niti predstavljati. Danes krije Nemčija 60 odstotkov maslobo z lastnim mlekom, dočim je v mirnem času krija komaj eno tretjino. V prvi svetovni vojni je svinjereja zelo nazadovala, dočim se sedaj sistematično dviga, tako da je zagotovljena ne le preskrba prebivalstva z mesom, marveč tudi v veliki meri preskrba z mastjo.

Ob zaključku je državni tajnik Backe poudaril, da so se mogli doseči tako zadovoljivi uspehi le zaradi tega, ker je narodno-socialistični režim že vnaprej izdelal podrobne načrte za pravilno ureditev vseh gospodarskih panog in je tako mogel tudi v novo pridobljenih ali zasedenih pokrajinah z uvedbo preizkušenih metod doseči uspehe, ki bi se poprej zdeli nedosegljivi. Ob koncu je Backe pozval kmetično prebivalstvo, naj tudi v bodoče zastavi vse sile, da zagotovi prehrano junaške vojske in vsega prebivalstva, kajti nikdar več se ne sme zgoditi, da bi odpora sila Nemčije trpela zaradi pomanjkanja hrane.

Berlin, 4. okt. R. V svojem velikem govoru, ki ga je imel minister dr. Goebbels na večerajšnji proslavi praznika žetve v Sportpalastu v Berlinu, v katerem je orisal sedanji politični in vojaški položaj, je med drugim dejal:

Mi Nemci, ki smo se po strahovitem udarcu usode 1. 1918 zopet dvignili v krog velesil, se zavedamo, da moramo borbo za naše življenje, ki nam je bila vsiljena, izbojevati do odločitve. Enkrat za vselej bi jo izgnali, če bi jo sedaj prekinili brez zmage. Na noben način ne bi mogli smatrati za opravičilo ali za utemeljitev, če v tej ali oni fazi borbe doživimo tudi udarce. Saj je že v sami naravi tako gigantske borbe, da se v posameznih fazah menjajo, če se vojne sreče določijo po zgledu udarcev. Nobene vojne še ni bilo, v kateri

bi zmagovalac ne bil dobil tudi nekaj ran. Gre za to, kdo bo ob koncu borbe stal trdno na nogah in kdo se bo zlomil pod udarci nasprotnika. Čim več danes založimo, tem večja bo ta zmaga. Čas je postal tako trd in težak, da so vsi mostovi za nami porušeni. Poti nazaj ni več, nego samo naprej! Iz tega našega prepričanja vzraščajo nezadržno prihajajoča velika zmaga.

Dvanajsta ura bije!

Na drugem mestu poročamo o krasno uspehi nedeljski prireditvi za slovensko domobransko legijo. Na prireditvi je imel častnik legije na občinstvo naslednji, z navdušenim občudovanjem sprejeti nagovor:

Dvanajsta ura bije! Dvanajsta ura za nas Slovence in za našo lepo domovino! Dvanajsta ura, ura razdejavanja, ognja in meča, ura nedolžne prelite dragocene naše krvi, ura stiske in groze, ura stoterih izdaj in sramotnih odpadov, ura, kakršne naš slovenski narod še ni doživel.

In kdo te je privedel tako daleč na rob prepada, ubogi naš narod? Povejmo enkrat jasno in odločno: to so storili slovenski komunisti, ki so s pomočjo tajne organizacije OF in njene tope, katerih cilj je, kakor pravijo sami, »borba proti okupatorju«, »osvoboditev slovenskega naroda«. Ker pa je OF samo ogaben plašč za delovanje komunizma, kar je vse to le oborožena komunistična držal, ki hoče izvesti komunistično revolucijo, da bi z vladala komunistična partija, — zato poje komunistični pesnik »naš bog so rop, požig, umor«, — zato se komunisti niso v dveh letih nikdar spopadli z italijansko vojsko, — zato je padlo od njihovih rok čez pet tisoč neoboroženih nedolžnih Slovencev, — zato so največje napadov prežpete postojanke, kjer ni bilo nobenega Italijana, — zato so imeli največji komunisti sijajne zveze s predstavstvi Badoglijeve klike — in zato danes badoglijski častnik in vojak skupno s komunističnimi tolpami bruhata ogenj in smrt na naše slovenske vasi, cerkve, šole in domačije.

Zavedajmo se, da se to uro in te dneve odigrava žalostna, po svoji grozi brezimna, po svojem obrazu stolika, žalostna, ki ji je ime Novo mesto, Idrija, Cerklja, Turjak, Gorica, ki ji je ime tako kot Slovenstvu po bratovski krivdi z bratovsko krvjo zaznamovanemu slovenskemu kraju. Če nas bo še osvobodila »narodna osvobodilna vojska«, potem bo postal naš narod narod beračev, naša prelepa slovenska zemlja pa eno samo pogorišče in pokopališče.

Toda v tej strašni uri, ko teče kri, ko svigajo plameni, ko grozote morda nebo nad nami, se Ljubljana ziblje v svojem običajnem kratkočasnju in komodnosti. Ne samo to, ta Ljubljana odobrava in hvale, Ljubljana ploska, ko umirajo slovenski kmetje in delavci, slovenski duhovniki in razumniki, ko gori domacija nas vseh!

Ogenj, ki se dviga iz tisoč naših uničenih domacij, ni še zadosti svetel, krk umirajočih se ni dovolj glasen, da bi ga bil srecal in odprl oči. Dobijo se še ljudje v Ljubljani, ki ali delajo sporazume z zločinci, ali z visko ocenjujejo naše delo in ugotavljajo, da nimamo prav, pri vsem tem pa se pripravljajo, da bodo, ko bomo mi očistili slovensko zemljo rdečega madeža, stopili pred narod in rekli: »Mi edini imamo čiste in neomaščevane roke, sedaj bomo pa mi tvoji voditelji!«

Mi slovenski domobranci pa pravimo: Kdor ni do danes spregledal, je ali slepec ali pa zločinec! Slepec bo spregledal, ko bo trpel sam, zločinec pa tedaj, ko ga bo udarila in pobila roka ljudskega maščevanja. Kdor si z nami, je proti nam! Zakaj, kdor se ne more ali neče zavedati tega, kar je bilo in kar je, naj se zave tega, kar bo! Naša dvanajsta ura ni le ura slovenskega trpljenja, stiske in groze, je tudi ura prebujanja in ura vstajajočega neizprosnega maščevanja, ura neodoljivega plačila za vse nepošteno in posredno delo na škodo našega naroda, ura plačila za vse izdaje, za vse podpiranje, za vse dvojne in trojne igre, za vse ljubimkanje s pogubljivalci naše domovine, za vsa posredovanja in podkupovanja, za vse podle in pokvarjene simpatije in lahkomišelnje zarote naveličanih duš in prestih trebnikov.

Naša dvanajsta ura je ura slovenskega meča, ki ga naše mlade, v obupu in gorju utrjene roke vlečejo iz nožnice! Slovenska domobranska vojska, maščevalka in osvobodilka naše izdane in razdejane domovine, je na pohodu. Naš korak je odločen in trd, toda še odločnejša in še trša je naša pest, ki bo udarila kakor kladivo in kot vihar pometla z naše zemlje vse gnulbo in vse zločinstvo, kar se ga je nagrmadilo pri nas v dveh letih strahote, izdaje in sramotnih kupčij.

Zdaj smo tukaj, pred obličjem Ljubljane in vsega naroda, ne vsi, samo zastopniki tistih, ki so prišli, ki prihajajo in ki bodo še prišli in se z nami strnili v val, ki bo objel in opral vse našo domovino! Rodila nas je bolečina okrvavljene slovenske zemlje, prekalili viharji in poklici usodni čas! Mi smo maščevalci preteklosti, gospodarji sedanjosti, porotniki bodočnosti ter z njo miru, reda in pravice, nosilci vsega, česar je naš trpeči narod danes lačen in jejen. Mi gremo naprej za ciljem, h kateremu nas žene prisega, dolžnost in zvestoba do zemlje in naroda, ki sta naša dala!

Kdor gre z nami, bo z nami zmagal, kdor ostane ob strani, bo odpuhan kot pleva, kdor bi nam hotel zastavljati pot, bo uničen, kakaj nam oze orožje, orožje slovenskih domobrancev ni več debata, ni več beseda, ne pogajanje, temveč meč! Udariha je namreč ura, ko se blagor udeležuje naš goriški general.

Uspešni nemški napadi ob Dnjepru

Sovražni sunki v južni Italiji zavrnjeni — 46 angleških bombnikov uničenih na zapadu

Iz Führerjevega glavnega stana, 4. okt. Nemsko vrhovno poveljstvo objavlja: Več krajevnih sovjetskih sunkov proti zoženemu mostišču ob Kubanu je bilo krvavo odbiti.

Ob srednjem Dnjepru so lastni napadi proti sovražnim oddelkom, ki so bili vrzeli čez reko, prinesli kljub živahni odpori dobre uspehe.

Na področju izliva Pripjeta in na področju zapadno od Smolenska so tudi večkrat zaman napadale močne sovjetske sile. V drugih odsekih vzhodne fronte so bile samo krajevne, čeprav ponekod živahne borbe.

Na južnoitalijanski fronti je bilo na področju severno od Neapla in severnozpadno od Foggie odbiti več sunkov britansko-ameriških bojnih skupin, podprtih s tanki. Pri tem je bilo uničenih več oklopnih voz.

Na otoku Korziki je sovražnik večkrat napadel postojanke naših zaščitnih okrog Bastije, bli pa je po kratkih bojih zavrnjen.

Nemške čete so v Istri uspešno nadaljevale uničevanje komunističnih tolp. Po

očistitvi ozemlja vzhodno od Gorice je bilo sedaj v bojih očiščeno tudi ozemlje vzhodno in južnozpadno od Trsta. Pri tem je bilo več skupin tolp prisiljenih k borbi in uničenih.

Oddelki sovražnih letal so večkrat bombardirali kraje na zasedenem zapadnem ozemlju. Povzročene so bile človeške žrtve in znatna razdejavanja, predvsem v stanovanjskih predelih nekaterih nizozemskih mest.

V pretekli noči so napadli sovražni bombniki Kassel. Škoda je zlasti v starem mestu znatna. Prebivalstvo je imelo izgube. Protiletalska obramba je sestrelila pri teh napadih 44 sovražnih letal. Dve načelniki, izmed teh en štirimotorni hidroplan, sta bili sestreljeni nad morjem zapadno od Anglie.

Nemško letalstvo je bombardiralo v noči na ponedeljek letališča in druge vojaške naprave v Veliki Britaniji.

Nemške daljnostrelne baterije so obstreljevale v pretekli noči britansko obalo in so dosegle zadetke v Ramsgateju, Dealu, Doveru in Folkestoneu.

Attacchi tedeschi sul Nipiro corenati di successo

Attacchi nemici nell'Italia meridionale respinti — 46 bombardieri britannici distrutti in occidente

Dal Quartier generale del Führer, 4 ottobre. Il Comando Supremo tedesco comunica:

Parecchi attacchi locali sovietici contro la ristretta testa di ponte del Kuban venivano sanguinosamente respinti.

I nostri attacchi su Nipiro centrale contro i reparti nemici, respinti oltre il fiume, riportavano buone risultati malgrado la tenace resistenza.

Nel settore della foce del Pripjet come pure nel territorio a ovest di Smolensk i sovietici attaccavano anche ieri inutilmente con forze ingenti.

Negli altri settori del fronte orientale da segnalare soltanto combattimenti locali seppur vivaci in certi punti.

Sul fronte sud-italiano, nella zona a nord di Napoli e a nord-ovest di Foggia, venivano respinti parecchi gruppi da combattimento nemici, sostenuti da carri armati anglo-americani venivano annientati parecchi carri armati.

Sull'isola di Corsica il nemico attaccava ripetutamente le posizioni delle nostre retroguardie intorno a Bastia ma dopo brevi combattimenti veniva respinto.

In Istria le truppe tedesche continuavano con successo le azioni intraprese per annientare bande comuniste. Dopo il rastrellamento ad est di Gorizia, è stato ora rastrellato il territorio ad est e a sud-est di Trieste ove furono costrette al combattimento e distrutte parecchie truppe di banditi.

Reparti aerei nemici bombardarono ieri località nel territorio occupato in occidente, causando perdite tra la popolazione e distruzioni considerevoli specialmente nei rioni abitati di alcune città olandesi.

La notte scorsa bombardieri nemici attaccavano Kassel, causando danni considerevoli specialmente nella città vecchia e perdite tra la popolazione. Durante questi attacchi la difesa antiaerea abbattette 44 aerei nemici. Due altri, tra i quali un idroplano quadrimotore, venivano abbattuti nelle acque ad ovest dell'Inghilterra.

La notte su lunedì, la Luftwaffe bombardava aerodromi e altri impianti militari nella Gran Bretagna.

Batterie tedesche di lunga portata bombardavano la notte scorsa la costa britannica colpendo obiettivi a Ramsgate, Deal, Dover e Folkestone.

Pozne ameriške ugotovitve

Washington, 4. okt. R. Ameriški mornariški minister je izjavil: Najbolj hud in najbolj dragi del vojne z najtežjimi izgubami ljudi Ameriko še čaka. Doslej so bile le akcije sprednjih trah. Le norci lahko mislijo, da bo podmorniška nevarnost odstranjena pred koncem vojne.

New York, 4. okt. R. Nagli nemški ukrepi v Italiji so dali newyorškemu »Timesu« povod za naslednje ugotovitve: Nemci so hitrejši kakor Angleži in Američani. Očitno imajo Nemci hitrejši prst na sprožilni in se znajo hitreje prilagoditi položaju.

Banke na Siciliji pod židovskim nadzorstvom

Rim, 4. okt. R. Na Siciliji so vse banke postavljene pod kontrolo zastopnikov židovskih ameriških bank. Zasedbene oblasti so prisilile italijanske banke na Siciliji, da so namestile ameriške uradnike.

Nemški kmetijski stroji za Slovaško

Bratislava, 4. okt. R. Na Slovaškem prejmejo kmetje denarne podpore za nabavo poljedelskih strojev. Stroje dobavljajo v veliki večini Nemčija, dokola pa tudi češkoslovaški protektorat.

Neapelj je žrtev analskega terorizma

London, 4. okt. R. Reuter objavlja v nekem svojem poročilu dragoceno priznanje, da je razdejavanje v Neaplju posledica angleških letalskih napadov. Z drugimi besedami: povzročena škoda ni posledica nemških vojaških ukrepov. Reuter namreč poroča: Krasni Neapelj nudi dokaj žalostno sliko. Nahaja se v položaju, ki vzbuja sočustvovanje. Triletni napadi angleškega letalstva so povzročili od obale do Corsica Umberta grozno razdejavanje.

Bižnji vzhod proti židovski poplavi

Jeruzalem, 4. okt. R. Do viharnih demonstracij mohamedancev proti židovski poplavi je prišlo o priliki ramadanskega praznika v Jeruzalemu. Tudi v Palestini so mohamedanski voditelji napovedali židovsko borbo do uničenja. Ankara, 4. okt. R. Egiptska vlada je sklenila, da bodo odslej zavrnili vsako prošnjo inozemcev za pridobitev egiptškega državljanstva. Vsi potni listi iz Evrope doseljenih židov so bili razveljavljeni.

Švedski protest v Londonu

Stockholm, 4. okt. R. Uradno poročajo: Švedska vlada je vložila zaradi pleta angleških letal čez švedsko ozemlje v Londonu protest.

Anglosaško izkoriščanje zasedenih ozemelj

Stockholm, 2. okt. TU. Angleški tednik »New Leader« brezobzirno razkriva prave namene plutokratsko-boljševske zarote. List čisto jasno priznava, da so vsa gesla zavezništva kakor boj za svobodo, za samostojnost narodov in sileno le agitacijska besedilca, da se svetu lahko prikrijejo prave namere anglosaško-boljševske vojske. Angleški tednik seveda tega ne pove naravnost, toda brez ovinkov zatrjuje anglosaškim imperijalizmom, da stremijo po doseg svetovne nadvlade, sedaj, ko mislijo, da imajo vojaško zmago tako rekoče v žepu. Neka nova protisocialistična in napredku sovražna sveta alianca se že kaže v svojih prvih oblikih. Začetek te zveze je tako zvan Angot, britansko-ameriška družba za izkoriščanje zasedenega ozemlja. Takoj za četami prihajajo tja bankarji in poslovni ljudje in doživeli bomo, pravi list, da bodo stopili na plan podobni nazadnjaški režimi kot pokorni hlapi ameriškega Wallstreeta in londonske City, brzo bodo anglosaški čete »osvobodile« nadaljnja ozemlja. »New Leader« zaključuje svoje kritične opazke z ugotovitvijo, da je vojna pod geslom »fašizem proti demokraciji« stvar preteklosti. Danes smo prave vojne, čimura in borznu roparjev proti ravim sracem, zatega stvaranja proti kljukastemu križu.

Najboljši dokaz za resničnost te trditve angleškega tednika je Sicilija, kjer so se anglosaške kapitalistične hijene že vgnjezile, da po svoji navadi popolnoma izmožgajo deželo. Zdi se, da posebno živahno delavnost razvijajo agenti ameriškega kapitala, kar seveda angleški tisk kritizira.

Novi japonski letalski uspehi

Tokio, 4. okt. R. Japonsko letalstvo je potopilo dne 1. oktobra v sovražnem konvoju v Velavali eno petrolejsko ladjo, nadalje je zažgalo eno križarico in poškodovalo tri prevozne ladje. Izmed spremljajočih letal jih je bilo 10 sestreljenih. V mesecu septembru sta vojna mornarica in letalstvo potopila skupno 6 sovražnih podmornic.

Smrtna nesreča ameriškega generala

London, 4. okt. R. General Sasaland, šef generalnega štaba vrhovnega poveljnika ameriških čet na Novi Gvineji, se je ubil pri letalski nesreči.

Načrt ustave samostojne filipinske republike

Tokio, 4. okt. R. Filipinska delegacija je sestavila osnutek ustave samostojne filipinske države, ki ga je sredi septembra odobrila filipinska narodna skupščina. Nova ustava je dokument samostojnosti in odločnosti naroda, ki hoče vzeti odgovornost za usodo Filipinov v svoje roke. Neodvisnost Filipinov temelji na odločitvi Japonske.

Protiboljševska razstava v Marseillu

Vichy, 4. okt. R. V Marseillu je bila večeraj otvorena razstava »Boljševizem proti Evropi«. Francoski poslanec De Brion je imel pri tej priliki nagovor, v katerem je med drugim dejal: Nemčija je zastavila v tej vojni svojo ogromno vojno silo proti svetovni boljševiški nevarnosti. Nemčija s tem ne brani le lastnega naroda, marveč tudi meje vseh ostalih evropskih narodov.

Povečanje obroka kruha v Franciji

Vichy, 4. okt. R. Francoski ministarstvo je sklenilo povečati obrok kruha za vsa področja.

Ibn Saud proti Angležem

Ankara, 4. okt. R. Arabski kralj Ibn Saud je odklonil prošnjo egiptskega ministrskega predsednika Nahasa paše, da bi se udeležil panarabske konference v Kairu. Na posebno poslanico, ki mu jo je izročil egiptski odpravniki poslov, je izjavil, da ni voljan prevzeti kakršnekolik obveznosti glede arabske zveze. Ta odklonitev je naperjena proti angleški arabski politiki.

Anglosaško izdajstvo Evrope

Zeneva, 1. okt. TU. Kakor poroča »News Chronicle«, bo vstopil kot zastopnik Moskve v tako zvan sredozijski odbor sovjetski komisar za zunanje zadeve Višinski. London, 30. sept. R. Kakor poroča angleški boljševiški list »Daily Workers«, se je komunistični poslanec v parlamentu zavezal za to, da bi tudi komunisti dobili svoje zastopnike v angleški vladi. »Manchester Guardian« piše: Anglija mora še krepke sodelovati z boljševiki. Imenovanje Višinskega za zastopnika Sovjetske Unije v alžirskem odboru odkazuje, da hočejo pritegniti boljševike tudi za reševanje vseh vzhodno-in južnevrovskih vprašanj.

Irska hoče ostati nevtralna

Zeneva, 2. okt. TU. Po krožnem potovanju po Irski poroča dopisnik »Yorkshire Post« o dobljenih vtisih. Trdna odločnost irskega naroda, da tudi nadalje ostane nevtralen za vsako ceno, pravi pisec med drugim, se ni v ničemer izpremenila. Irska si prizadeva, da svoje potrebe, kolikor le gre, krije iz lastnih sredstev, kajti Irski sovražijo svoje stare sovražnike Angleže, kakor nekoč in nečisto biti od njih odvisni v nikakršnem pogledu. Irski narod ne more pozabiti, kar mu je Anglija prizadela v preteklosti, še manj kakor narod pa to lahko pozabijo irski politiki.

Iz Argentine

Buenos Aires, 1. okt. TU. Zaradi obnove v diplomatski službi so bili postavljeni na razpoložanje trije argentinski poslaniki in sicer v Vichyju, v Mehiku in pri

Mogočna manifestacija domobranske misli

Krasno uspela propagandna prireditev v Ljubljani

Ljubljana, 4. oktobra.

Včerajšnja prva prireditev propagandnega odseka Slovenske domobranske legije je bila tako velika, da je bila Franciskanska ovčana z balkonom in galerijama vred prenatrana, srečno izbrani spored je zadovoljil in navdušil vse zbrano množico, ves potek prireditve pa se je razvil v mogočno manifestacijo domobranske misli.

V dvoran je vladalo že takoj od začetka slavnostno razpoloženje. Pozornost so vzbujali domobranci v svojih novih uniformah in čepcah s slovensko trobojko. Tudi nad odrom je bila razpeta velika slovenska zastava kot simbol domobranskega celovitega in bojnega programa. Poleg zastopnikov legijske poveljstva so bili navzoči tudi mnogi drugi legijski oficirji, službeno zadržani predstavniki pokrajinske uprave general Leon Rupnik pa je poslal kot svojega zastopnika kapetana fregate Albina Kregarja.

Program je otvoril orkester mladih fantov, ki so najprej odigrali Ačkovsko Viteško koračnico, ter že takoj z njo izvalili navdušeno odobravanje. Sledile so tri narodne pesmi in za njimi Ačkov Veneč slovenskih narodnih, ki se je zaključil z narodno himno »Naprej«. Vse bile sprejete z vzhvalnim aplavzom ter so vedno nanovo izzivale navdušene ovacije in manifestacije za domobransko misel.

Prav tako je raznel in se globoko dojmil

vse množice nastop iz 18 fantov sestoječega moškega zbora. Zapel je najprej Ziberlovo »Molitev« in nato Tomčev »Zmagala si«. Pesmi sta vsi ovrnari, navdali z ognjem navdušenja, ki se kar ni hotelo polčiti.

Osnrednja točka lepe in pomembne prireditve je bil nagovor zastopnika slovenske domobranske legije. V krepkih in klenih besedah je očrtal visoko poslanstvo slovenskih domobrancev. Njegova izjavljaja, ki jih v celoti prinašamo na 1. strani, so bila ponovno prekinjena z močnimi valovi odobravanja in navdušenja, ki je doseglo svoj višek ob njegovih zaključnih besedah, da je udarila ura, ko »za blagor očetnjave naša puška govori«.

Čas je medtem kar prehitro tekkel in treba je bilo drugo polovico programa malo skrajšati. Znova je bil navdušeno sprejet nastop moškega pevkega zbora, z velikim veseljem so udeleženci sledili tudi komičnemu odlomku iz Molihove komedije »Scapinove zvijače«, za zaključek pa je še enkrat nastopil orkester. Izvajal je »Večer na Savi« in Zajčev objektivni »V boj, v boj, ki je kar elektriziral občinstvo. Navzoči domobranci in vsi drugi udeleženci so zapeli pesem Slovenske domobranske legije, ki se je kakor bojni klic razlegala iz dvorane skozi hodnike na ulico. Udeleženci so se razhajali utrjeni v svoji odlični volji do požrtvovalnega dela in neizprosne borbe za vzpostavitev reda in miru na domaćih tleh.

Dr. Nikolaj Bubnov †

V nedeljo je v ljubljanski bolnišnici umrl univ. prof. v pokojni in bivši dolgoletni dekan ključevske univerze dr. Nikolaj Bubnov. Pred dnevi je doma tako nesrečno padel, da so ga morali z reševalnim avtomobilom prepeljati v bolnišnico. Zaradi lahkega zdravja in visoke starosti — po kojniki je bil že v 86. letu — pa organizem poškodbe ni mogel prebiti. Velezlasniška znanstvenika bodo spremenili na zadnji poti v torek ob pol 15. iz kapele sv. Nikolaja na Žalah na pokopališče k Sv. Križu.

Profesor dr. Nikolaj Bubnov je eden naših bolj znanih ruskih zgodovinarjev, ki so se posvetili raziskovanju in proučevanju evropskega srednjega veka. Njegova monumentalna, 1400 strani obsegajoča monografija »Zbornik Gerbertovih pism« (Gerbert je bil poznati papež Silvester II.), ki je vir važnega zgodovinskega gradiva, dalje njegovo v latinščini izšlo delo »Gerbertova matematika« in številne druge razprave (med njimi razprava o izvoru in zgodovini sodobnih števk), so zanesle sloves njegovega imena v vse kulturne dežele sveta. Znanstveni spisi prof. N. Bubnova, ki slone na ogromni erudiciji in dolgoletnem samostojnem raziskovanju v arhivih in po knjižnicah Francije, Belgije, Holandske, Italije, Nemčije, Avstrije in Švice, so z novo lučjo osvetlili mnoge, dosihmal malo raziskane probleme. Osem in dvajset let (1891—1919) je bil dr. Bubnov profesor ključevske univerze sv. Vladimirja, od 1. 1905 do 1. 1919 je bil dekan filozofske fakultete iste univerze, Novembra 1. 1920 je bil izvoljen za profesorja ljubljanske univerze. Tu je predaval do svoje upokojitve. Tudi v času svojega bivanja v Ljubljani je prof. Bubnov izčrpano nadaljeval svoja znanstvena raziskavanja. V zadnjem času je pripravil novo izdajo Gerbertovih spisov. Prof. Bubnov je bil predsednik ljubljanske podružnice Društva ruskih učenjakov. O priliki njegovega šoletnega življenjskega jubileja so mu številne znanstvene ustanove iz raznih krajev Evrope poslane svoje čestitke in izrazje priznanja.

Pokojni učenjak je bil v našem mestu splošno znan in priljubljen. V prejšnjih letih, ko je bil trdnjega zdravja, si ga videl pogosto na raznih prireditvah; posebej vneto je obiskoval koncerte. V zadnjem času so ga zelo mučile razne starostne neveselosti, tako da ni več mogel zadržati v družbo. Z njim je sedaj izginila iz ljubljanske kolenje ruskih emigrantov ena najpopularnejših osebnosti. Učenjak mednarodnega slovesa. Bodi mu lahka slovenska zemlja!

IZ LJUBLJANE

Nov grob. V soboto zvečer ob 20. uri je umrla ga Avgusta Terdina, hčerka nekdanj v Ljubljani znanega trgovca na Starem trgu. Bila je zadnji član svoje rodbine. Izobražena, z najboljšo vzgojo, je bila povsod spoštovana in priljubljena. Zadnje leto je mnogo pretrpela v svoji bolezn, toda vse je tiho prenašala. Vsi, ki so pokojno poznali, jo bodo ohranili v lepem spominu. Naj se mirno odpodje pri Sv. Križu.

Prva nedelja v oktobru nam sicer ni privedla mnogo sonca, bila pa je vseeno zelo prijetna in kar idealna za jesenski sprehod v prirodo, ki se zdaj razkazuje v najlepših pastelnih barvah. Živahnost je bilo ves dan, zlasti dopoldne po osrčju mesta, popoldne pa v bližnji okolici. Dopoldne so bili oblaki premagali sonce, toda pozno popoldne je blaga luč obilajala mesto, oarke in gozdove, kakor tudi bližnji planinski svet. Ozračje je bilo mirno in toplo. Živo srebrje je doseglo 20 stopinj C. V ponedeljek jutraj smo zabeležili 11 stop C. Barometer se enakomerno drži nad 765 mm in barotermograf v Zvezdi nam še napoveduje ustaljeno vreme.

Uspela uprizoritev »Velikega moža«. V nedeljo popoldne je ljubljanska drama ponovila linsko uprizoritev »Velikega moža«. Gledalci je bilo prav dobro zasedeno in občinstvo je z velikim zanimanjem sledilo poteku komedije, ki siba naše domaće razmere. Igralci so bili nagajeni z

Schiffeliter — Urejlje — Redaktor: Davorin Ravljen — Für das Konsortium »Jutro« als Verlag — Za konzorcel »Jutra« kot izdajatelja — Per il consorzio »Jutro« quale editore: Stanko Virant — Für »Narodna tiskarna A. G.« als Druckstelle — Za »Narodno tiskarno d. d.« kot tiskarnarja — Per la »Narodna tiskarna t. a. e.« quale stampatore: Fran Jeran — Für den Inseratenteil verantwortlich — Za inseratni oddetek odgovarja — Responsable per la parte pubblicitaria: Ljubomir Volič

Opozorilo

Slovenski Rdeči križ v Ljubljani objavlja:

Sporočamo svojim vojnim ujetnikom, konfinirancem, internirancem in zaradi političnih deliktov obsojenih, ki so doma v Ljubljanski pokrajini in se doslej še niso vrnili, da v primeru, ako žele naše intervencije, to pismo sporoče društveni pisarni v Ljubljani, Gosposvetska cesta 2-III in javijo imena in zadnje bivališče teh oseb, kakor tudi svoj naslov. Slovenski Rdeči križ bo storil vse, da izve za njihovo sedanje bivališče in jim pomaga vrniti se domov.

Iz Hrvatske

Smrt člana Sabora. Iz hrvatskih listov pozvemo, da je umrl zdravnik v Imotskem Mihovil Vuković, ki je bil član hrvatskega Sabora.

Miroslav Mance umrl. V soboto 18. septembra je v Zagrebu umrl mestni uradnik astronom in hrvatski kulturni delavec Miroslav Mance. Pokojnik je bil ustanovitelj zvezdarne Hrvatskega prirodoslovskega društva v Zagrebu in njen predstojnik. Napisal je več znanstvenih razprav in bil neumoren predavatelj o poglavjih iz astronomske vede.

Jubilejne prireditve lektorata Nemške akademije. V ponedeljek 27. septembra je imel lektorat Nemške akademije v Zagrebu svojo prvo prireditev koncertnega zbora, s čimer je bila proslavljena 10letnica ustanovitve in kulturne delavnosti te ustanove, ki je v zagrebskih kulturnih krogih dobro znana.

Nemški znanstveniki v Zagrebu. Prejšnji teden so se v hrvatski prestolnici o priliki otvorile Nemškega znanstvenega zavoda mučili pod vodstvom poslanika prof. dr. Sika ugledni nemški gostje. Obiskali so med drugim tudi prostore Novinarskega društva, kjer jim je bila prirejena čajanka. Teden Rdečega križa bo na Hrvatskem, kakor smo že poročali, od 3. do 9. oktobra potekal: »Vse za žrtve vojne!« Sklenjeno je bilo, da se ustanovi poseben fond, ki bo dobil vanj darovali svoje prispevke tisti, ki hočejo, da bi se denar uporabil izključno za pomoč otrokom. V omenjeni fond je prvi prispeval 50.000 kun švicarski general. Ni konzul v Zagrebu dr. Koestli.

Uvedba srednjeevropskega časa. V »Narodnih novinah« je bila objavljena odredba o uvedbi srednjeevropskega časa na področju Nezavisne države Hrvatske. Srednjeevropski čas je bil uveden 4. oktobra ob 3. jutraj.

SPORT

Utrinki po svetu

V Švici so malone v raju glede sportnih sporedov. Seveda morajo vsi to stvar opravljati sami med seboj, ker zdaj v teh časih sportnih tekmecev od drugih ne morejo povabiti v svojo sredo. Toda ne glede na to so se zadnje nedelje pihalili s krasnim jesenskim vremenom, ki je na številne prireditve privabilo na desetstoteke zadovoljnih igralcev. Glavni del sporeda so obsegale — to je že tako ob prehodu iz jesenske v zimsko sezono — nogometne tekme za točke v raznih skupinah, ki so se povrž že vsega privlačnega končale z mnogimi presencenji. Na čelu vseh švicarskih nogometnih klubov koraka zdaj moštvo Cantonal. Nekaj prav dobrih in tudi važnih nastopov so imeli zadnji nedeljo tudi v rokometu in dveh vrstah hokeja, ostala sportna javnost pa je sledila več vestnim tekmovaljem atletov, ki se te dni v glavnem že poslavljajo od sezone.

Na Hrvatskem, to se pravi v njegovi prestolnici Zagrebu, je bil glavni dogodek mednarodno atletsko tekmovalje med izbranimi okrožjem Budimpešte in mestno reprezentanco Zagreba. Mažari so prišli tekmovalci z zelo močnim sestavo, tako da so Hrvati — vsaj prvi dan — precej zaostali v splošni oceni. Zasedli so v prvem delu disciplin samo dve prvi mesti, in sicer v teku na 1500 m po Plas- (4:06) in v stafeti na 4x100 m (44 sek.) in tako je prišlo, da čakajo nadaljevanja mitinga z razliko 20 točk (63:43). Gledalcev so imeli 4500 — čuhte in strmitne — na atletski prireditvi. — Na tekašišču so se isti čas merili za klubsko prvenstvo tudi atletinje, ki pa — po izidih zmagovalk sodeč — se niso na višini svojih moških tovarišev. Tudi dejstvo, da je večino prvih mest zasedla ista tekmovalka (menda je njeno ime Kurinaldi), kaže, da je ženska atletika tudi v Zagrebu omejena le na majhen krog najbolj navdušenih očetel za to najbolj koristno sportno panogo. — Svojo prvenstveno prekušnjo so imeli dalje prvo oktro brsko nedeljo tudi kolešarji, in sicer za grsko prvenstvo na Sljemenu, pri katerem je na 10 km zmagal dirkač Gradjanskoga Solman v času 30:20 ali s povprečno hitrostjo 19.780 km na uro. — Po obisku glealcev pa je odnesla rekord motociklistična dirka na znanem dirkašišču Miramaru, kjer se je v popoldanskih urah zbralo nič manj kakor 11.000 gledalcev. Imena in časi najboljših dirkačev niti niso zanimivi za onega ki dirki ni sam prisostvoval ali pa nima svojega ljubljena med dirkači; nam se zdi vredno zapisati, da se je med nastopajočimi pojavilo mnogo novih imen, kar pomeni, da je hrvatska motociklistika v zadnjem času pridobila kadež novih mladih moči, s katerimi bo lahko gradila na novo. Junak dneva je bil »stari« prekaljeni vozač Jerko Babič, ki je spravil vse pomembnejše zmage. — Pa to še ni vse iz Zagreba, ki mu brez nogometa ne

mine nobena nedelja. Zvečer v soboto je Hask povozil moštvo Ličana na 8:0, v nedeljo pa je vojaško zastopstvo Zagreba spravilo ob skoraj pričakovano zmago reprezentanco zagrebske podzveze s 3:2. Pri vojakih so igrali Brozović, Pleš, Lešnik in še nekateri taki, pri meščanih pa Glaser, Lechner, Kokotović, Antkovič in še nekateri prav taki. — Pingpongariji iz Varaždina — tudi Zarko Dolinar je zanj med njimi — so premagali močnejši hrvatski klub Uranjo s 5:0.

Se bolj pestro in živahnost kakor po Švici in Hrvatskem je bilo vrvenje po sportnih igriščih Nemčije, o katerem pa nam žal ni uspelo ujeti nobenih podrobnosti. Sicer pa vse kaže tako, da se bomo tu in tam lahko tudi še med tednom na kratko pomudili pri sportu, pa tedaj nadoknaili zamujeno.

Mali oglasi

Službe išče

GOSPODARSKA POSREDOVATELSTVO. 23 let, izobražena, želi za posredovanje, kjer koli. Nastop takoj ali po dogovoru. — Najraje k otroku. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Poštno dekle«. 17010-1

Službo dobi

FANTA. okrog 17 let starega, sprejemnega z dobro plačo za gospodarske dela. Naslov v vseh posl. Jutra. 17016-6

POSTREZNIČNO.

ki zna dobro kuhati, sprejemnega k 3 osebam. Dobra plača in dobra hrana za ves dan. Naslov v vseh posl. Jutra. 17018-1a

POSTREZNIČNO.

3 ur dnevnega dela, sprejemnega. Naslov v vseh posl. Jutra. 17033-1a

DEKLE

sprejemnega kot pomoč v gospodinjstvu. Naslov v vseh posl. Jutra. 17034-1a

Prodaj

PRAZNE SODE. rabljenje, po 50—50 litrov, za kilelce, prodajam. B. Guštin, Vodnikov trg 2. 319-6

PISALNO MIZO

črno, prodajam ali zamenjam za linijo. Naslov v vseh posl. Jutra. 17030-6

RAZPRODAJA

TRICKILJEV. nekaj novih in rabljenih, različne velikosti po znižanih cenah. Merkur, Puharjeva 6. 17043-6

NOVA KOLESA

naobilje nemške znamke in nekaj rabljenih po znižani cenah. Merkur, Puharjeva 6. 17044-6

STEDILNIK

(stredniško ogrodelje) za vzdrževanje in kopalno kad, sedčica iz cinka, novo, prodajam. Naslov v vseh posl. Jutra. 17019-6

AMONIAK

ka lit. v tekočini NH₄OH, kupimo, Naslov v vseh posl. Jutra. 17017-7

RADIO LJUBLJANA

TOREK, 5. OKTOBRA

8.30—9.00: Jutranji pozdrav. 9.00—9.20: Poročila v nemščini in slovenski. 12.20—12.30: Uvod. 12.30—12.50: Poročila v nemščini in slovenski. 12.50—14.00: Pisana glasba. — Igra Mali orkester, vodi Stenovic. 14.00—14.15: Poročila v nemščini. 14.15—15.00: Popoldanska glasba. 15.00: Poročila nemškega vrhovnega poveljstva. 17.00—17.15: Poročila v nemščini in slovenski. 17.15—18.00: Zabučni koncert. 19.00—19.30: »Lepe pesmi«, poje Valerija Heybalova. 19.30—19.50: Poročila v nemščini in slovenski. Poročila nemškega vrhovnega poveljstva v italijanski. Napoved programa za naslednji dan. 19.50—20.00: Mala melodija. 20.00—20.20: Poročila v nemščini. 20.20—21.00: »Priljubljene melodije«. — Igra Radijski orkester, vodi dirigent D. M. Šijanec. 21.00—22.00: Dela modernih kompozitorov. 22.00—22.10: Poročila v nemščini.

Plačajte zaostalo naročnino!

Posest

HISO S HLEVOM. kupim takoj. V poštev pride: Trnovo, Udmat, Sv. Peter. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Samo rešeno«. 17027-20

Stanovanje

2-SOBNO STANOVANJE. oddam. Istotam napravljen trikotnik, moško kolo, des. teh. ca. 500 kg, dva umivalnika, z marmornato ploščo in ogledala. Naslov v vseh posl. Jutra. 17015-21

Sobe išče

PRAZNO SOBO. iščem za tkoj ali pomelj. Po možnosti poseben vhod. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Ena oseba«. 17014-23a

Razno

ZLATO VERIZKO. zapustno sem izgubila od Lopotarske — čez polje — do pokopališča. Pošten najditelj naj jo odda proti dobri nagradi: Biserovica 69a-11, desno. 17045-37

OBESIK

sestojek iz modrega safira in briljant sem izgubila v soboto proti večeru nekje v mestu ali v travmaju za Meste. Najditelja prosim, da ga proti nagradi odda v uprsto Jutra. 17024-37

POPOZORILO

Pozivamo dotično damo, ki je zavrnila otroški voziček s 1000 lirami, da se takoj javi. Dopolnilce odda v uprsto Jutra. 17024-37

DIAMANT

sem izgubil. Najditelj se naproša, da ga vrne proti visoki nagradi. Naslov v vseh posl. Jutra. 17027-37

ZLATO URO

sem izgubila na poti od otroškega igrišča mimo Kozlerjevega zidu do trga do Siki. Pošten najditelj se naproša, da jo vrne v uprsto Jutra. 17027-37

OPREMLJENO SOBO

s posrednim vhodom, oddam gospodu. Emonka c. 10, Verbič. 17024-23

Sporočamo tužno vest, da je umrl gospod

DR. BUBNOV NIKOLAJ

univ. profesor v pokojni, bivši profesor in dolgoletni dekan univerze sv. Vladimirja v Kijevu
Pogreb velezaslužnega znanstvenika bo v torek 5. t. m. ob 1½. uri popoldne v Zal — kapele sv. Nikolaja — k Sv. Križu. Cvetje in venci se po želji pokojnega hvalčno odklanjajo.
Ljubljana, dne 4. oktobra 1943.

ZALUJOČI OSTALI

Rektor univerze v Ljubljani in profesorski zbor filozofske fakultete sporočata žalostno vest, da je dne 3. oktobra 1943 umrl gospod

Dr. NIKOLAJ BUBNOV

redni univerzitetni profesor p. p.
Univerza bo ohranila pokojnega člana svojega profesorskega kolegija v trajnem in hvalnem spominu.
Pogreb bo v torek dne 5. t. m. ob 14.30 iz kapele sv. Nikolaja na Žalah na pokopališče pri Sv. Križu.
V Ljubljani, dne 4. oktobra 1943.

kemu drugemu in da mu je ta dolžnost sveta. Potem je še dodal: »So stvari v življenju, s katerimi se človek ne more pomiriti in tudi ne dopušča kompromisov.« Po teh besedah se kajpak nista imela več o čem pogovarjati. Bolj iz prijateljske pozornosti prišel iz radovednosti ga je vendarle še vprašal, kaj bo delal, kakšne načrte ima. Ne ve še, je odvrnil Janko. Živel bo, ker to je njegova dolžnost, in čas mu bo morda kdaj pribiljal tisti trenutek, ko bo začutil, da je življenje dobro in da ga je vredno preživeti. Pa čprav se to ne bi zgodilo vsaj ve, da ima čisto vest in da je ostala njegova poštenost nedotaknjena.

To je bilo vse, kar je rekel Janko. Da, človek živi sredi težav, mnogo moči in čiste vere potrebuje, da se more prebiti skozi vse zlo in skrb, vsak na svoj način, je dejal Andrej s posebnim poudarkom. Morda bi bilo vse drugače, ako bi imela otroka, zdaj pa je odveč iskati vzroke, misliti in vzhlevati. Ne preostaja drugače kakor pomiriti se s tem, kar se že ne da več predraditi: kajti on sam je za razliko od Janka sčasoma prišel do spoznanja, da v človeškem življenju prevladujejo ravno tiste stvari, ki jih lahko prenesemo, bodisi da se jim prilagodimo, ali da si pomagamo s kompromisom.

Luci je globoko vznemirjena poslušala Andreja. Zdaj je začutila, da ji njegov glas prikriva več, kakor pa ji je povedal, čutila je, da je Andrejev poskus veljal nečemu drugemu, ne le razdrtemu Aninemu in Jankovemu zakonu. »Vsak na svoj način...«, so ji odmevale Andrejeve besede.

»Ana — 2«

služil v pisarni s svojim zares odličnim delom. Kakor da je hotel zbežati celo pred sadoi svojega dela odnosno pred samim spominom nanje.

A še preden je bila ločitev dokončno sklenjena, je obiskal Janka. Končno Janko ni bil samo njegov svatek, temveč skoraj tri desetletja njegov prijatelj. Pošteno in mirne vesti lahko trdi, da ga ni gnala k njemu le radovednost. Ni mu bilo do tega, da bi izvedel, kaj se je prav za prav med njima zgodilo — »kajti prisegam ti, Luci, ne vem, kaj je bilo v ozadju vseh teh dogodkov, sploh ničesar ne vem in celo sam sebi tajim to, ker mi prihaja kdaj pa kdaj na misel...«, le to mu je bilo na misli, da bi na neki način obvaroval ta zakon. Saj je vendar toliko zakonov, ki jim pretijo krize in nesreče, nazadnje pa se le izkaže, da ni šlo za katastrofo, da je bil to le videz. In v prvem trenutku ni niti prav vedel, ali dobro slisi in ali je pri zdravi pameti, ali pa sta morda Janko in Ana ponorela. Komaj je prišel do besede. A potem je zamenj vpraševal, zamenj je govoril; Janko je z neverjetno trmo molčal, ne da bi kaj pobliže pojasnil.

Z enako strah vzbujajočo in očitno nezdravo trmoglavostjo, je dalje pripovedoval Andrej, se je tudi Ana izogibala slehernemu vprašanju in slehernemu poskusu pojasnitve. Luci si lahko zamislil, da se pač ni lahko sprijaznil s tem, kar mu je bilo nerazumljivo. A Janko se je takoj nato odpovedal svojemu položaju in tudi vsemu denarju, do katerega je bil prišel s svojo poroko, kar se pa tiče njegovega dela v tovarni — »bilo je razžaljevo, kako mi je dobesedno vrgel pod noge, oziroma kako je vrnil Ani tudi tisti denar, ki si ga je bil pri-

se Ana še vedno ni vrnila domov. Dobro, naj se le spočije, naj le pozabi, naj se pozdravi v tistih tujih krajih, kjer jo očitno nič ne spominja nesreče, ki jo je morala preživeti doma.

In tako je čas pomaleme potisnil »zadevo Filipovih« iz središča javnega zanimanja. Življenje teče dalje, večini je važnejše in bolj pomembno pozabljati, kakor spominjati se. Ine Walter je trajnejše od tistih, ki ga nosijo, pomembnejše je od usode nekolicin družinskih članov.

Luci je bila edina, s katero se je Andrej čez nekaj mesecev odkrito pogovoril. Povedal ji je, kako ga je prisenetilo, ko je nekoga jutra prišel k njemu Janko, neverjetno miren, in mu tako suho, kakor da ugotavlja, da sije sonce ali da gre dež, sporočil: da je odšel z doma, da se ne bo več vrnil, da se bošta z Ano ločila. V prvem trenutku ni niti prav vedel, ali dobro slisi in ali je pri zdravi pameti, ali pa sta morda Janko in Ana ponorela. Komaj je prišel do besede. A potem je zamenj vpraševal, zamenj je govoril; Janko je z neverjetno trmo molčal, ne da bi kaj pobliže pojasnil.

Z enako strah vzbujajočo in očitno nezdravo trmoglavostjo, je dalje pripovedoval Andrej, se je tudi Ana izogibala slehernemu vprašanju in slehernemu poskusu pojasnitve. Luci si lahko zamislil, da se pač ni lahko sprijaznil s tem, kar mu je bilo nerazumljivo. A Janko se je takoj nato odpovedal svojemu položaju in tudi vsemu denarju, do katerega je bil prišel s svojo poroko, kar se pa tiče njegovega dela v tovarni — »bilo je razžaljevo, kako mi je dobesedno vrgel pod noge, oziroma kako je vrnil Ani tudi tisti denar, ki si ga je bil pri-

Ferenc Kormendi: 58

ZMOTA

Ni ga bilo med prijatelji in znanci, ki bi se ne bil nehotе vpraševal, ali ne obstoji neka povezava med žalostnimi dogodki, ki so se bili v zadnjem času primerili v družini Waltrovih. Bolj ali manj določeno so sumili: nenadna izprememba v Aninem vedenju, tragična Agličina smrt in zdaj ločitev... Vendar sta čustvo prijateljstva in lepi spomin premagala slaba misel. Ne govorimo o tem, o čemer je bolje molčati, so si govorili v duhu. Agica je mrtva, Andrej molči, Ana je izginila, tudi Janka težko kje sreča.

Janko je ravno tako hitro izginil iz Waltrove družbe, kakor se je bil nepričakovano prikazal v nji: prišel je, ostal nekaj časa med njimi, nato pa je odšel. Nikdo ga ni pogrešal. Moralo je tako biti, so mislili vsi. V resnici ni nikoli spadal med nas, je nekake dne omenil nekdo, govoreč o njem. Kajti nekaj časa je ta ali oni in Waltrovih krogih še omenil njegovo ime.

Nekega dne se je razvedelo, da se je ubil. Takoj drugi dan je to vest zanimala nekdo, ki ga je bil srečal na cesti. Ksajenje so govorili, da se bo preselil iz Budimpešte. Pa tudi bilo se, izvedeli so celo, da je spet odprl advokatsko pisarno na svojem nekdanjem stanovanju v Franciskovi ulici. Z eno besedo, nič posebnega se ni zgodilo z njim. Izpadel je iz družbe in iz pogleda njenih članov. Vrnil se je v brezpomembnost, iz katere je bil nekega »ne stopl«. Potem so se ljudje navadili tudi tega, da